



Լիբանանեան Լուրեր

Հռոմի Պապի Յունիսին Լիբանան Այցելելու Լուրը Թեակա՞ն



Մինչ Լիբանան զբաղած է յառաջիկայ երեսփոխանական ընտրութիւններու նախապատրաստութեամբ, Պապատայէն ելած լուր մը ժողովուրդին ուշադրութիւնը շեղեց պահ մը: Լուրը՝ Ֆրանչիսկոս Պապի Լիբանան այցելութեան մասին էր: Իրականութեան մէջ սակայն, տակաւին ո՛չ մէկ բան կը հաստատէ

Պապատայի պալատէն հրապարակուած տոյն լուրը:

Արդարեւ հռոմի տեղեկատուական շրջանակներէ լուր տարածուած է, թէ տակաւին վերջնական թուական ու մանրամասնութիւն չկայ Պապի այցելութեան առնչութեամբ եւ թէ նման այցելութիւն մը տակաւին «սերտողութեան հանգրուանի մէջ» է:

Միջազգային Լուրեր

«36 Հազար Հայ՝ Ներքին Տեղահանուած». Amnesty International-ի Տարեկան Չեկոյցը



Պաքուի մէջ պահուող հայ ռազմագերիներու խնդիրին անդրադարձ եղած է Amnesty International-ի տարեկան զեկոյցին մէջ: Միջազգային իրաւապաշտպան կազմակերպութիւնը՝ յղելով 2021-ի Սեպտեմբերին հրապարակուած Եւրոխորհուրդի զեկոյցին, նշած է,

որ տասնեակ գերիներ կը շարունակեն մնալ անմարդկային պայմաններու մէջ եւ կ'ենթարկուին արագացուած, անարդար դատավարութիւններու: Յետպատերազմեան իրավիճակն ու հայ ռազմագերիները Amnesty International-ի հրապարակած տարեկան զեկոյցին համաձայն՝ ո՛չ Հայաստանը, ո՛չ ալ Ազրայէճանը որեւէ յառաջընթաց գրանցած են 44-օրեայ պատերազմի ժամանակ տեղի ունեցած պատերազմական յանցագործութիւններն ու միջազգային մարդասիրական իրաւունքի այլ խախտումները հետաքննելու ուղղութեամբ:

Amnesty International-ը զեկոյցով քննադատած է Ազրայէճանի իշխանութիւնները՝ մինչ օրս տասնեակ հայ գերիներ Պաքուի մէջ պահելու համար: Թէ քանի գերիի մասին է խօսքը՝ զեկոյցը չէ յստակեցուցած՝ նշելով միայն, որ Նախորդ տարեվերջի դրութեամբ Ազրայէճանի մէջ կը պահուէին աւելի քան 60 հայ գերիներ:

Դեռ 2021-ի Սեպտեմբերին Եւրոխորհուրդը իր զեկոյցով մտահոգութիւն յայտնած էր «տասնեակ հայ գերիներու՝ անմարդկային պայմաններու մէջ գտնուելուն եւ արագացուած, անարդար դատավարութիւններու ենթարկուելուն» փաստերու կապակցութեամբ:

Մէջբերելով Եւրոպայի խորհուրդի նախագահին խօսքերը, թէ գերիները վերադարձնելու դիմաց Երեւանը Պաքուին փոխանցած է ականապատ դաշտերու քարտէզներ, որոնց ճշգրտութիւնը Ազրայէճանը կը վիճարկէ՝ զեկոյցը կը պնդէ, թէ պատերազմէն ետք Ազրայէճանի վերահսկողութեան տակ անցած տարածքներուն մէջ «հայկական կողմի տեղադրած ականներուն պատճառով» զոհուած կամ վիրաւորուած է աւելի քան հարիւր մարդ:

Հայկական Լուրեր

Փաշինեան-Ալիեւ-Շաւշ Միշել Եռակողմ Հանդիպում

Պրիւքսէլի մէջ մեկնարկած Ե Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի, Ատրայէճանի նախագահ Իլիւհմ Ալիեւի եւ Եւրոպական խորհուրդի նախագահ Շաւշ Միշելի եռակողմ հանդիպումը:

Նշենք, որ աշխատանքային այցով Պրիւքսէլ գտնուող վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն աւելի վաղ առանձնազրոյց ունեցած է Եւրոպական խորհուրդի նախագահ Շաւշ Միշելի հետ:

Չրուցակիցներն անդրադարձած են այսօր նախատեսուած Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի, Եւրոպական խորհուրդի նախագահ Շաւշ Միշելի եւ Ատրայէճանի Հանրապետութեան նախագահ Իլիւհմ Ալիեւի եռակողմ հանդիպման եւ կարևորած երկխօսութեան շարունակականութիւնը:

Կողմերը յոյս յայտնած են, որ այսօրուայ եռակողմ բանակցութիւնները կ'ըլլան արդիւնաւետ, որ կը նպաստէ կայունութեանն ու խնդիրներու համապարփակ կարգաւորման:



Տեղահանուած Արցախցիներուն Խնդիրները

Իրաւապաշտպան կազմակերպութիւնը արձանագրած է, որ պատերազմէն ետք փախստականներուն մեծ մասը վերադարձած է Ստեփանակերտ եւ ԼՂ-ի՝ հայկական կողմի վերահսկողութեան տակ մնացած այլ տարածքներ, բայց այդ մարդիկ կը շարունակեն բախիլ կրթական, առողջապահական եւ կենցաղային տարբեր խնդիրներու:

«Շուրջ 36 հազար հայ կը շարունակէ ըլլալ ներքին տեղահանուած: Անոնցմէ 24 հազարը՝ երկարաժամկետ, քանի որ իր տունը ձգած է այն տարածքներուն մէջ, որոնք այժմ Ազրայէճանի վերահսկողութեան տակ են», - ըսուած է զեկոյցին մէջ:

Խօսքի Ազատութիւնը Հայաստանի Մէջ

Անդրադառնալով ներհայաստանեան իրավիճակին՝ միջազգային կազմակերպութիւնը ընդգծած է, որ իշխանութիւններուն ջանքերով խօսքի ազատութիւնը կը շարունակէ սահմանափակուիլ:

«Նախորդ տարուայ Մարտին Ազգային ժողովը բարձրացուց վիրաւորանքի ու զրպարտութեան համար նախատեսուած տուգանքի վերին շեմը՝ հասցնելով 6 միլիոն դրամի (մօտ 12 հազար տոլար): Օգոստոսին քրեականացուեցաւ հանրային գործիչներուն վիրաւորանք հասցնելը»:

Չեկոյցին համաձայն՝ 2021-ին բողոքի ցոյցերն ու հանրահաւաքները Հայաստանի մէջ մեծ մասամբ արտօսուած եղած են՝ հաշուի առնելով այն հանգամանքը, որ տարեսկիզբին գործադիրը չեղարկած էր համավարակի պատճառով եւ անվտանգութեան նկատառումներէ մեկնելով ընդունուած սահմանափակումները, ինչպէս՝ հաւաքներու իրականացումը:

Amnesty International-ը ընդգծած է, որ ՀՀ Գլխաւոր դատախազութիւնն ու իրաւապահ այլ մարմիններ ձախողած են պատերազմէն ետք շարք մը ՀՀ-ներու եւ ՉԼՄ-ներու դէմ կազմակերպուած յարձակումներուն վերաբերեալ արդիւնաւետ հետաքննութեան իրականացման գործին մէջ:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հոգեհանգստեան Կարգ Համայնավար Բռնապետութեան 2օր Դարձած Հոգեւորականների Համար

Ապրիլի 6-ին՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Նահատակ հոգեւորականաց յուշապատի առջեւ, Նախագահութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, կատարուեց հոգեհանգստեան կարգ համայնավար բռնապետութեան զոհ դարձած հոգեւորականների համար:



հոգեւորականների յիշատակութեան օր:

Արարողութեանը Մայր Աթոռի միաբանութիւնն աղօթք բարձրացրեց առ Աստուած Նահատակուած հոգեւորականների հոգիների խաղաղութեան համար:



Դեռեւս 2017 թուականին Ամենայն Հայոց Հայրապետի կողմից ապրիլի 6-ը հռչակուել էր համայնավարական բռնապետութեան տարիներին հալածանքների ու աքսորի ենթարկուած եւ Նահատակուած



ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արցախէն Ժամանած Տաղանդաւոր Պատանիները Կ'այցելեն Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին



Արցախի կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարմնակրթութեան Նախարարութեան հովանաւորութեամբ եւ «ԶԱՀ» (Զաւահր, Արցախ, Հայաստան) յանձնախումբին կազմակերպութեամբ, Լիբանան կը գտնուին Արցախէն խումբ մը տաղանդաւոր պատանիներ, որոնք այցելեցին Անթիլիասի Մայրավանք եւ ստացան օրհնութիւնը Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին, Երեքշաբթի, 5 Ապրիլ 2022-ի երեկոյեան:

Հայրապետը ջերմօրէն ողջունեց հայրենի հողին եւ ինքնութեան ամուր կառչած քաջարի զաւակները Արցախի եւ ուրախութիւն յայտնեց ի տես թշնամիին հանդէպ անոնց ցուցաբերած դիմադրութեան, որ

այս պարագային կ'արտացոլայ անոնց տաղանդին ընդմէջէն: Պատանիները, իրենց կարգին, արտայայտուեցան արուեստի լեզուով եւ հրամցուցին փունջ մը ազգային երգեր ու երաժշտութիւն, ի ներկայութեան Հայրապետին եւ միաբան հայրերուն: Մտերմիկ մթնոլորտի մէջ տեղի ունեցաւ Նաեւ մտերմիկ գրոյց, որուն աւարտին Նորին Ս. Օծութիւնը յուշանուէրներ յանձնեց փոքրիկ արուեստագետներուն:

Նշենք, որ անցնող շաբթուան ընթացքին պատանիները լիբանանահայ գաղութին ծանօթացման գանազան տեսակցութիւններ ունեցան, որոնց շարքին՝ Դպրեվանք եւ «Թռչնոց Բոյն»:

Բամ բաս բայ

Կ'ըսուի թէ Արցախի սահմանագիծի վերջին խախտումներու հետեւանքով ստեղծուած իրավիճակին հետ կապուած, Ռուսական Խաղաղապահ զօրքի հրամանատարը, «գրոհած է» Արցախի Նախագահութեան շէնք եւ շատ խիստ ոճով այսպանած է Արցախի Նախագահին: Պատճառը այն է, որ վերջինս համակարգած չէ Ռուս հրամանատարին հետ հայկական ուժերը յետ քաշելու խնդրով: Ռուսական Խաղաղապահ ուժերու առաջադրած պայմանը՝ երկուստեք հայեալային կարգով դէպի ետ տեղակայումն էր: Հակառակ սկզբունքով հայանպաստ սոյն առաջադրանքին, հայկական ուժերը աճապարած են միակողմանի կերպով ետ քաշուի: Աւելին եւս կ'ըսուի, թէ Նախագահը ստիպուել է վայրկեանով մը իր գրասենեակէն դուրս գալու փափաք յայտնել, այսպիսով խուսափելու համար շիկացած մթնոլորտի մը անհաճոյ հետեւանքներէն:



Պատմութեան
Մէջ Այսօր

Մկրտիչ Պոտուրեան

Պոտուրեան Մկրտիչ (7 Ապրիլ 1881, Պարտիզակ - 8 Դեկտեմբեր 1959, Վաղարշապատ, Հայաստանի Խորհրդային Ընկերվարական Հանրապետութիւն, Խորհրդային Ընկերվարական Հանրապետութիւններու Միութիւն), հայ հանրագիտակ, հայագետ, հրապարակագիր, գրող:

Նախնական կրթութիւնը ստացած է ծննդավայրի Ներսէսեան եւ Մխիթարեան վարժարաններէն ներս: 1897 թուականին, Հ. Սերոբէ վ. Ապտուլլահեանի հետ, մեկնած է Վենետիկ, ուսանած հայագետներ Յովհաննէս Թորոսեանի, Վարդան Հացունիի, Արսէն Ղազիկեանի մօտ, 1902 թուականին դարձած է Մխիթարեան միաբանութեան անդամ:

1902-ին Գեր. Իգնատիոս Կիլերէան Արքեպիսկոպոս արքայէն վարդապետ կը ձեռնադրուի:

1903 թուականին դասաւանդած է Վենետիկի Սուրատ Ռափայէլեան վարժարանին մէջ, ուր անոր աշակերտած են Դանիէլ Վարուժանը, Վահրամ Փափագեանը եւ ուրիշներ: 1909ին եղած է «Բազմավէպ»-ի խմբագիրը, 1909-1912ին՝ մատենադարանապետ: Այնուհետեւ Եղիսաբէթուպոլսոյ մէջ զբաղած է գիտական, լրագրական, մանկավարժական աշխատանքով:

1929-1959 թուականներուն եղած է Թրանսիլվանիոյ Ֆրումուսաաւանի հունգարացած հայերու հոգեւոր առաջնորդը, այնտեղ հիմնած է տպարան, ծաւալած հրատարակչական, մանկավարժական բուռն գործունեութիւն: 1959 թուականին տեղափոխուած է Խորհրդային Հայաստան: Պոտուրեանը լոյս ընծայած է «Չարդանկարք Ավետարանի Մլբեթ թագուհւոյ» (1902): Հրատարակած է

«Կոստանդին Երզնկացի ԺԴ. դարու ժողովրդական բանաստեղծ եւ իւր քերթուածները» (1905), «Աղամգիրք Առաքել Սիւնեցւոյ» (1907), «Առաքել Սիւնեցի եւ իր քերթուածները» (1914), «Մարտիրոս Դրիմեցի եւ իր քերթուածները» (1924-1930) եւ այլ գիրքեր:

Պոտուրեանի գրիչին կը պատկանին Յովհաննէս Երզնկացիի, Ֆրիկի, Յովհաննէս Թկուրանցիի, Գրիգորիս Աղթամարցիի, Պաղտասար Դպիրի եւ միջնադարեան այլ բանաստեղծներու մասին ուսումնասիրութիւններ:

Գրած է Նաեւ բանասիրութեան («Սրբազան Հայկազունք», 1902, «Մխիթար եւ Մխիթարեանք», 1922), մամուլի պատմութեան («Հայ մամուլը տասնիկնգ տարու մէջ. 1894-1910 թուականներ») վերաբերող գործեր:

Պուխարեստի մէջ Պոտուրեան հրատարակած է «Մասիս» (1920-1922), «Գաղութի Ձայն» (1923, 5 թիւ միայն), «Նաւասարդ» (1923-1924 թուականին, Հ. Սիրունիի եւ Հ. Աթանասեանի հետ), «Փարոս» (1924, Վ. Մեշտուճեանի հետ), Նոյն տարին (1924) «Դիցաւան» գրական ամսագիրը, «Երկիր» (1925-1929), «Հայ Մամուլ» (1934-1942, Հ. Աթանասեանի հետ) պարբերականները, տարեցոյցներ («Գաղութահայ Տարեգիրք», 1939-1941 թուականներուն, «Ռումինահայ Տարեցոյց», 1935, Հ. Աթանասեանի հետ): Հայ ժողովուրդի տառապանքները արտացոլուած են Պոտուրեանի «Սեւ Էջը» (1910), «Արմենական Յոյսերը» (1923), «Կարմիր լուսին» (1927) նորավէպերուն մէջ:

Պոտուրեանը ստեղծագործած է Նաեւ մանուկներու համար («Վեպիկներ», 1930, «Հեքիաթներ», 1930, թարգմանած է հունգարերէնէ): Անոր որոշ երկերը թարգմանուած են ռումաներէն եւ հունգարերէն: Կատարած է թարգմանութիւններ իտալերէնէ եւ հունգարերէնէ: Պոտուրեան հայ հանրագիտական գրականութեան հիմնադիրներէն է:

Լուսաւորչի Ուղիով, Կիլիկեան Ուխտով

ԳԵՈՐԳ ԱՔՂ. ԳԱՐԱԿԵՕՉԵԱՆ



Երջանկայիշատակ Սահակ Բ. Խապայեան Կաթողիկոս 16 Մարտ 1931-ին, շնորհաբեր որոշումով մը, կը հաստատէ Աթիփիասի Կաթողիկոսարանի «Ուխտի Օր»ը: Ահաւասիկ, անկոտրում հաւատքի արտայայտութեան ցոլացում մը, որ կը լուսաւորէ մեր եկեղեցւոյ աշխարհասփիւռ զաւակներուն համայնական կեանքը:

Հայոց աշխարհի անգուգական լուսաւորիչին՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ բազմաշարժար Հայրապետին Խոր Վիրապ մուտքի յիշատակումը եւ միաժամանակ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Աթիփիասի ուխտի օրուան տօնախմբութիւնը եզակի առիթներ են վերյիշելու մեր արմատները, ամրապնդելու մեր ինքնութիւնը եւ կառչած մնալու մեր հաւատամքի ուղիղ վարդապետութեան:

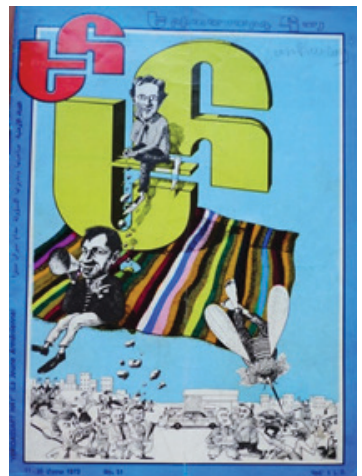
Իւրաքանչիւր հաւաքականութիւն իր միասնական հաւատքը արտայայտելու համար այլազան մօտեցումներ կ'որոգեզէ եւ սովորաբար այդ մօտեցումները ժամանակի ընթացքին կը վերածուին բոլորին կողմէ ընդունուած աւանդութեան: Այս իմաստով, Աթիփիասի ուխտի օրուան առիթով, յարգարժան աւանդութիւն դարձած է, որ հաւատացեալներ տօնին նախօրէին Մայրավանքին մէջ գիշերեն՝ իրենց ժամանակը նուիրելով աղօթքի եւ խորհրդածութեան: Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքը եւս անմասն չի մնար սոյն հոգեպարար եւ գօտեպնդիչ տօնախմբութենէ: Դպրեվանքիներ, որպէս հայ կեանքի ապագայ մշակներ, իրենց կոկոն հաւատքը կը ծաղկեցնեն յիշեալ տօնին նախօրէին, առաւօտուն աղօթաշունչ ուխտերը կատարելով՝ Պիքֆայայի Ս. Աստուածածին Վանքէն դէպի Աթիփիասի Մայրավանք, ուր անոնք կը մասնակցին Ս. եւ Անմահ Պատարագին: Իսկ Կիրակի օր, մեծաթիւ հաւատացեալներ մասնակից կը դառնան սուրբին Աջով գլխաւորուած Հայրապետական թափօրին եւ ապա՝ ջրօրինների արարողութեան: Այսպիսով կը վերանորոգուի իւրաքանչիւր հաւատացեալի ուխտը, քաջ գիտակցելով որ ուխտել կը նշանակէ ապրիլ արժանապատիւ կեանք մը, պայքարիլ՝ կանգուն պահելու համար մեր դաւանած արժեքները եւ հաւատարմօրէն ծառայել՝ հասնելու համար մեր անհատական ու հաւաքական նպատակներուն:

Այսպէս, Աթիփիասի «Ուխտի օր»ը հայ եկեղեցւոյ զաւակներուն համար իւրայատուկ եւ բաղձալի օր մըն է: Անկկա տարբեր հնչեղութիւն մը ունի հաւատացեալներու ներաշխարհին մէջ, որովհետեւ մեր կեանքի միջնաբերդը հանդիսացող Կաթողիկոսարանի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին անուանակոչութեան տօնն է: Յատկանշականօրէն սրտառուչ ապրում մըն է տեսնել ու զգալ հաւատացեալներու ու ուխտաւորներու ջերմեանդութիւնը՝ սոյն հոգեպարար եւ խորիմաստ տօնախմբութեան նկատմամբ: Այս մէկը գործնական ապացոյցն է այն խոր հաւատքին, զոր հայ ժողովուրդը կ'ընծայէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ գօրութեան ու անոր բարեխօսութեան եւ որուն ընդմէջէն, մեր հայրերուն անմար շունչով, կը վերանորոգենք մեր յաւիտենականօրէն արդար եւ անժամանցելի ուխտը:

Ժամանակը իր յորձանուտ տագնապներով եւ կեանքը իր յարափոփոխ ընթացքով կը շարունակուին: Արդիւնաւետ ձեւով գոյատեւելու համար, իւրաքանչիւրս կարիքը ունի տիպար եւ օրինակելի հերոսներու, որպէսզի անոնց կենսափորձէն սորվելով կարենանք դուրս գալ խոր վիրապային

Անհնարին ՉԷ

Հետեւեալ գրութիւնը հատուած մըն է Պէյրութի մէջ ատենին հրատարակուած՝ «Երիտասարդ հայ», գրական, հասարակական պատկերազարդ երկշաբաթաթերթի 1972-ին լոյս տեսած 51րդ թիւի խմբագրականէն:



«Երիտասարդ Հայը», որ իր ժամանակին կարելոր հետք ձգած է օրուայ Հայ երիտասարդութեան մտածողութեան մէջ: Երկշաբաթաթերթը, լոյս տեսած է 1969-1975 թուականներուն: Անոր նշանաւոր խմբագիրներէն եղած է իր տեսակին մէջ իւրայատուկ, յառաջադէմ եւ յեղափոխական նկարագրի տէր՝ Հայր Անդրանիկ Վրդ. Կոննեանը:

Սոյն խմբագրականին նիւթին այժմեականութեան պատճառով կ'արտատպենք զայն յառաջիկայ Մայիսին 15-ին նախատեսուած, Լիբանանի Երեսփոխանական ընտրութիւններու վաղորդայինին: **Խմբ.**

Ընտրութիւնները պատրաստելու եւ վարելու ձեւին մէջ յայտնաբերուեցաւ Ե որ նկատելի է Լիբանանեան բոլոր հատուածներուն մօտ:

Գործածուած ու գործածուելիք միջոցները կը մնան էապէս հակա-ժողովրդական, բնոյթով ու ձեւով (կաշառք, բռնութիւն եւլ.):

Զաղաքական-զաղափարական գետնի վրայ եւս կացութիւնը կը մնայ ծիծաղելիօրէն անհեթեթ ու ցաւալիօրէն յարանուանական: Ոչ մէկ կազմակերպութիւն կը ներկայանայ իր ընտրողներուն՝ ԻՍԿԱՊԷՍ զաղափարական հիմքերու վրայ: Մասի վրայ համրուող կազմակերպութիւններու կողմէ իբրեւ յեղաշրջող տրոփութիւն ներկայացուած ընտրական ծրագիրները կամ յայտարարութիւնները պարզ ձեւակերպումի մը սահմաններն իսկ չեն անցնիր:

Հայկական գետնի վրայ, եւս կացութիւնը յայտն է, մէկ տարբերութեամբ. յարանուանականութիւնը կը թուի աւելի ամրացած ըլլալ քան երբեք "մեր" ղեկավարներուն մտքերում մէջ: Անհաւատալի կարճատեսութեամբ, հայկական կազմակերպութիւնները ամբողջ թափով կը հենին համայնքային կառոյցին վրայ իրենց ընտրական խաղը վարելու համար:

Բոլորն ալ պատրաստ են, աթոռները բաշխումի շուրջ համաձայնութեան պարագային, դաշնակցելու իբրանանեան ծայրայեղ աջը ներկայացնող կազմակերպութիւններու հետ՝ "անշուշտ առանց շեղելու իրենց ուղիէն":

Ցաւով կ'անդրադառնանք, որ օր ըստ օրէ աճող թիւը բողոքող երիտասարդներուն ոչինչ կրցած է փոխել պատեհապաշտ բարքերէն:

Ցաւով կը նշմարենք նաեւ, որ երիտասարդական հսկայ զանգուածներու մօտ ամենայն հարազատութեամբ տեղափոխուած ու արմատացած են ինչ մտայնութեան յատկանիշները:

Չենք ապաստանիր սակայն պարտաւորական դիրքերու վրայ, համոզուած ըլլալով որ իբրանանեան ներքին ուժականութեան հանդիսացող յեղաշրջող զարգացում մը անհնարին չէ: Ընդհակառակը:

**Խմբագրական «Երիտասարդ Հայ»-ի
11- 25 Մարտ 1972 / Թիւ 51**

Կացութիւններէ: Այս իմաստով, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ բոլորիս համար եղաւ այն լուսաւոր դէմքը, որ իր Աստուածահաճ կեանքով կերտեց, յեղափոխեց ու բարեկարգեց մեր անձերը: Սուրբին ներգործող օրինակը պատճառ դարձաւ, որ մենք մեր հաւատքի կեանքին մէջ լուսադրուինք, ներշնչուինք եւ ամրանանք, որպէսզի առանց վիատելու կարենանք շրջանցել կեանքի դժուարութիւնները եւ իմաստաւորել մեր Էութիւնը՝ Տիրոջմով զօրացած:

«Գրիգոր Լուսաւորիչ իր ապրած ժամանակաշրջանի ընթացքին միայն լոյս չդարձաւ մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ՝ իր լոյս առաքելութեամբ, այլ եղաւ մնայուն եւ լուսեղէն ներկայութիւն մեր պատմութեան ընթացքին»: Աթիփիասի ուխտի խորհուրդը ամբողջականօրէն արժեւորող Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին Աթիփիասէն ուժեղօրէն հնչող սոյն հաստատումը, այսօր, բոլոր ժամանակներէն աւելի, բոլորիս համար խթանող ոյժ եւ գիտակից կեանքի յուշարար դօղանք կը հանդիսանայ, վերանորոգելու համար Լուսաւորիչի հաւատարիմ շառաւիղ՝ Կիլիկեան մեր ուխտը:

Կեանքը Պեյրուրի Վահան Թեքեան Վարժարանին Մէջ

Լրատու - Թիւ 1 – Մարտ 2022 (Բ. Մաս)

Սկիզբը նախորդ թիւէն

Գիրքերու Տրամաբաշխում

Նոյեմբեր 9ին, մեր վարժարանը այցելեց Արաբական Ծոցի Աստուածաշունչի Ընկերութեան նախագահ՝ Դոկտ. Հրայր Ճեպեճեան, որ նուիրեց «Մանուկին Բացատրական Աստուածաշունչը» գիրքերը:

Դեկտեմբեր 15-ին աշակերտներուն եւ ուսուցչակազմին բաժնուեցաւ «Ուղղագրական Բացատրական Բառարան» Տիար Եղիա Գայայեանի կողմէ:

Տօնակատարութիւններ եւ Մրցանքներ

Մեծ խանդավառութեամբ տօնեցինք Լիբանանի Անկախութեան տօնը Նոյեմբեր 19-ին:



Դեկտեմբեր 3-ին ունեցանք դասարանային ատենամարզանք Պրպարա:

- Դեկտեմբեր 4-ին մեր աշակերտներէն՝ Մանուէլ Պորանեան (Միջն.Գ.), Մարի Զլէր Նալճաճեան (Միջն.Բ.), Սերիլ Ստեփան (Միջն.Բ.), Սելիա Զեօսեճեան (Միջն.Ա.) մասնակցեցան «Լուսի Թութութեան» գծագրական մրցումին:

- Կաղանդի նախօրեակին մեր վարժարանին մէջ կը բուրբեր կաղանդի մթնոլորտ (բոլոր կարգերուն):

- «Santa Hat Day» Դեկտեմբեր 14-ին

- Ա. Բ. Գ. Դ. եւ Ե. դասարանի աշակերտները նամակներ յղեցին Կաղանդ Պապուկին:

- Յունուար ամսուան ընթացքին Միջն. Ա., Բ. եւ Գ. դասարաններու աշակերտներէն՝ Վալէնթինա Սրապիոնեան (Միջն.Գ.), Ալին Գեորգեան (Միջն.Գ.), Ալեքս Գոճայեան (Միջն.Բ.), Սերիլ Ստեփան (Միջն.Բ.) եւ Փաթիլ Փափագեան (Միջն. Ա.) մասնակցեցան Համազգայինի Վարչութեան «Գիր ու Գրականութիւն» մասնագիտացած մասնաճիւղի կողմէ կազմակերպուած միջդպրոցական առցանց մրցանքին «Բանաստեղծութիւններ Կաղանդ Պապային» խորագրով:

Դեկտեմբեր 16-ին՝ տեղի ունեցաւ ամառորեան աշակերտական խրախճանք «Powerful Kids» team-ի մասնակցութեամբ: Մեր աշակերտները՝ Մանկա-մսուրէն Միջն. Գ. դասարան ստացան նուէրներ:

Մանկամսուրէն 3-րդ դասարանի աշակերտները այցելեցին Master Mall, ուր նկարուեցան եւ ուրախ ժամանակ անցուցին:



23 Փետրուար 2022-ի, մեր վարժարանի Յակոբ Պարսամեան սրահէն ներս տեղի ունեցաւ «Վարդանանց» տօնակատարութիւնը:



16 Փետրուար, 2022-ին, Վահան Թեքեան վարժարանի մանկապարտեզի բաժինը մեծ շուքով նշեց Տեառնընդառաջի տօնը եւ 25 Փետրուար 2022-ին, մեր փոքրիկները տօնախմբեցին Բուն Բարեկենդանը:



Մարտ 8, 2022-ին տօնեցինք «Ուսուցչաց Տօն»ը:



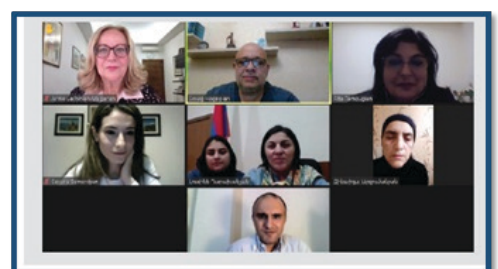
Առողջապահական Ընդհանուր Չնման Օր

Մարտ 10, 2022-ին մեր վարժարանը հիւրընկալեցինք Հաուըրտ Գարա-կեօգեան Հաստատութենէն բուժաշխատողներ, որոնք կատարեցին ընդհանուր բուժզննումներ մեր բոլոր աշակերտներուն:



Արցախի և Սփիւռքի Հայկական Վարժարաններու և Դպրոցներու Միջեւ Երրորդ Դպրոց Ծրագիր

Արցախի և Սփիւռքի հայկական վարժարաններու և դպրոցներու միջեւ երրորդ դպրոց ծրագրի և հայեցակարգի մանրամասնութիւնները քննարկելու նպատակով, Նոյեմբեր 4, 2021-ին, ունեցանք zoomով հանդիպում Արցախի Հանրապետութեան Նախագահի խորհրդական Ազատուհի Սիմոնեանին եւ Արցախի Հանրապետութեան Կրթութեան, Գիտութեան, Մշակոյթի և Մարմնակրթութեան (Սպորտի) նախարարի հետ:



Կեանքը Պեյրուքի Վահան Թեքեան Վարժարանին Մէջ

Լրատու - Թիւ 1 – Մարտ 2022 (Բ. Մաս)

Սկիզբը Էջ 04

Դարձեալ, Դեկտեմբեր 15, 2021ին ունեցանք zoomով հանդիպում Արցախի Հանրապետութեան Նախագահի խորհրդականին, Արցախի Հանրապետութեան Կրթութեան, Գիտութեան, Մշակոյթի և Մարմնակրթութեան (Սպորտի) նախարարի եւ կարգ մը այլ հայկական վարժարաններու տնօրէններու հետ:

Մեր ժրաջան Ծնողաց Յանձնախումբը միշտ պատրաստ է սատար հանդիսանալու դպրոցին առաքելութեան ստեղծելով առողջ եւ զուարթ մթնոլորտ:



Մեր դաս-խաղի վրայ հիմնուած գործունէութիւնները:



16 Մարտ 2022 -ին Պեյրուքի Վահան Թեքեան Միջնակարգ Վարժարանի Հոգաբարձութիւնն ու Տնօրէնութիւնը պատիւը ունեցան Վարժարանին հարկին տակ հիւրընկալելու Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան վսեմաշուք Նախագահ՝ Մեթր Պերճ Սեդրակեան: Անոր կ'ընկերակցէին ՀՀԸՄ Լիբանանի Շրջանակային Յանձնաժողովի Ատենապետ Տիար Ժերարտ Թիւֆէքճեան, ԹՄՄ Հիմնադիրներու Մարմնի Ատենապետ Տիար Յակոբ Գասարճեան, ԹՄՄ Հիմնադիրներու Մարմնի Ատենապարուիի եւ Պեյրուքի Վահան Թեքեան Միջն. Վարժարանի Հոգաբարձութեան Ատենապետուհի՝ Տիկ. Անի Լաչինեան Մակարեան, որոնք յուշատախտակով պատուեցին Մեթր Պերճ Սեդրակեանը, Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Նախագահութեան 20 ամեակին առիթով իր տարած ազգանուէր առաքելութեան համար:



Այս ուրախ առիթով, իւրայատուկ շնորհաւորական եւ շնորհակալական խօսքեր ուղղուեցան ՀՀԸՄ-ի ունեցած նիւթական իշխանական նուիրատուութեան եւ բարոյական ներդրումին, Օգոստոս 2020ին տեղի ունեցած Պեյրուքի Նաւահանգիստի աղետալի պայթումի հետեւանքով Վահան Թեքեան Վարժարանի կրած վնասներու վերանորոգման աշխատանքներուն սատար հանդիսանալուն համար, որոնք ամենայն բժախնդրութեամբ կատարուեցան

Տիար Ժերարտ Թիւֆէքճեանի երկրաչափական ճարտարապետներու խումբին կողմէ, վերահսկողութեամբ Վարժարանի Հոգաբարձութեան փոխատենապետ՝ Տիար Պերճ Արապեանի: Սոյն ընդունելութեան ներկայ էին նաեւ ԹՄՄ Հիմնադիրներու Մարմնի, ՀՀԸՄ Լիբանանի Շրջանակային Յանձնաժողովի ու ՌԱԿ Լիբանանի Շրջանակային Վարչութեան անդամ Տիար Մայք Վայէճեան եւ ՌԱԿ Լիբանանի Շրջանակային Վարչութեան փոխատենապետ, ԹՄՄ Տեղական Վարչութեան Ատենապետ եւ Վահան Թեքեան Վարժարանի Հոգաբարձութեան Ատենադպիր՝ Տոքթ. Յակոբ Փափագեան:



20 Մարտ 2022-ին, Պեյրուքի, Պուրճ Համուտի Բաղաքապետարանը, «Մասթըր Սոյ»-ին մէջ կազմակերպեց «Մեր Շուկան» տօնավաճառը: Վահան Թեքեան Միջն. Վարժարանի խումբ մը աշակերտուհիներ մասնակցեցան սոյն տօնավաճառին, խանդավառելով մթնոլորտը ազգագրական պարով մը, որուն պարուսույցն Էր Օրդ. Փաթիլ Պալապանեան:



Մարտ 21 2022-ին մեր աշակերտները տօնեցին գարնան առաջին օրը:



«Եղբայր» Եռհանձնան...

ԿԱՐՈ ՊՕՅՃԱԼԵԱՆ

Ձմեռ Էր: Առաւօտ կանուխ երկինքը ամպոտած էր եւ օդը դեռ չէր տաքցած:

Այդպէս էր հարաւի երկիրներուն մէջ: Յունիս ամիսներուն արեւը ուշ կ'արթնար, եւ իրիկուններն ալ շուտ կը հեռանար:

Հոս տարուայ եղանակները մեր գիտցածներէն տարբեր էին: Գունաւոր ծաղիկներ ուրիշ ամիսներու մէջ կը բացուէին, եւ նեկտար քաղող մեղուններն ալ, արեւոտ օրերու կը սպասէին: Սակայն աւելի ուշ՝ երբ Սեպտեմբերի երկրորդ կեսին, գարունը գար եւ հոտաւետ ծաղիկները բացուէին, թռչունները ուրախ կանչերով դաշտերը կը թռչէին եւ լուրը օդին մէջ կը տարածէին...:

Բայց Յունիս քսանմէկի առաւօտուն դեռ ձմեռ էր, կամրջակին վրայ գորաւոր ցուրտ կ'ընէր եւ տարուայ թուականն ալ 1962 էր:

Ճուլիո Չեզարէն այն օրը ծովուն մէջ երկար սուլեց եւ յետոյ սողալով Սուրբերու Նաւահանգիստի քարափին մօտեցաւ:

Կամրջակին վրայ ծովուն հովը մեր երեսին կը փչէր, եւ ցամաք իջնելու պատրաստ մեծ թիւով ճամբորդներ, անհամբեր արտօնութեան կը սպասէին: Այդ ճամբորդներուն վրայ աչք մը պտղտցնելէ ետք,

- Օլիւթոն ո՞ւր է,- հարցուց եղբայրս:

Նայեցայ, բայց մարդոց մէջ չկրցայ Օլիւթոն նշմարել:

- Այս առտու չերեւցա՞ւ,- շարունակեց Տիգրանը:

Ես առաւօտուն կանուխ եղբորմես առաջ կամրջակ ելած էի, բայց չէի հանդիպած Օլիւթոյին:

- Է՛հ, հոգ չէ, դեռ ժամանակ կայ հարկաւ յետոյ մէջտեղ կ'ելլէ,- ըսաւ Տիգրանը, եւ երկուքս, Նաւահանգիստի քարափին վրայ Գեորգը փնտռեցինք:

Սակայն վարի հոծ բազմութեան մէջ չկրցանք Գեորգը նշմարել եւ Օլիւթոն ալ կարծես Գեորգին հետ խօսք մէկ ըրած ըլլար, Նաւուն վրայ չ'երեւցաւ, եւ մենք երբ այն օրը առանց Պրագիլի իր տան հասցէն ունենալու Նաւէն վար իջանք, São Paulo մէջ երկար ատեն իրմէ լուր չունեցանք:

Նաւը Santosի ջուրերուն մէջ կեցած, դեռ ճամբորդներ արձակելու եւ ցամաք իջեցնելու արտօնութեան կը սպասէր:

Յանկարծ կամրջակին վրայ քանի մը համազգեստաւոր պաշտօնեաներ երեւցան, տեղէ մը երկու կամ երեք սեղաններ բերին քով քովի շարեցին, ու բոլորիս լեցնելիք թուղթեր բաժնեցին:

Մենք, հետաքրքրուած՝

- Ի՞նչ են այս թուղթերը եւ այս սեղանները ինչո՞ւ հոս բերիք տեղաւորեցիք,- հարցուցինք:

- Զիչ վերջ գաղթականական գրասենեակէն քննիչներ պիտի գան,- պատասխանեցին անոնք:

- Քննիչներ...:

- Այո քննիչներ եւ ձեր թուղթերը պիտի քննեն...:

- Ի՞նչ թուղթեր... ի՞նչ պիտի քննեն...:

- Անցագրեր, մուտքի վիզաներ եւ ուրիշ բաներ,- պատասխանեցին պաշտօնեաները եւ յետոյ ձեռքի նշաններով ալ հասկցուցին, որ կրնայինք արդէն սեղաններուն առջեւ կարգի սպասել: Շատ չանցած իսկապէս ալ, հինգ կամ վեց քննիչներ, քայլելով եւ բարձր խօսելով, կամրջակ եկան:

Առջեւէն քայլող անոնց մեծը կ'երեւար:

Նիհար, մագերը հովերուն տուած՝ քալած ատեն ան ջղային շարժումներով կը խօսէր, եւ ակնոցի հաստ ապակիներուն ետեւ յարաշարժ աչքերն ալ, հեռունէն վստահութիւն չներշնչեցին ինձի: Սակայն ան աջ ու ձախ բոլորին կը բարեւէր եւ կամրջակին վրայ գտնուող քանի մը պաշտօնեաներուն ծանօթ կ'երեւէր: Ան ինքնավստահ քայլերով մօտեցաւ եւ սեղաններէն մէկուն ետեւ տեղ գրաւեց: Յետոյ բացաւ ձեռքի պայուսակը ու մէջէն յղկուած եւ անունով

փորագրուած եռանկիւն փայտ մը հանեց, ու առջեւը գետեղեց:

- Մեսքի՞թա՞՜, - կարդացինք,- ուրեմն Մեսքի՞թա է եղեր մարդուն անունը,- խորհեցանք եւ դիմացը շարքի կեցանք ու սպասեցինք:

Սակայն Մեսքիթան գործի սկսելէ առաջ, դեռ սեղանին վրայ թուղթ եւ կնիքներ շարեց, պայուսակէն գրիչներ հանեց, եւ յետոյ շարքին մէջ առաջին կեցողին նայելով,

-Passaporte,- ըսաւ:

Մեսքիթան առաւ անցագիրը, քննեց, եւ պատահական էջի մը վրայ անփութօրէն կնիք մը կոխելէ ետք, տիրոջը վերադարձուց, եւ

- Յաջորդը! պոռաց:

Սպասողներու շարքը քայլ մը առջեւ գնաց:

Երբ կարգը վերջապէս մեզի հասաւ, Մեսքիթան բացաւ մեր անցագրերէն առաջինը եւ սկսաւ թղթատել:

Ան առանց աճապարելու, Էջերը քանի անգամներ ետ առաջ դարձուց եւ երբ վերջինին հասաւ, սկսաւ վերստին դարձնել ծայրի Էջերը:

- Այս մարդը ի՞նչ կը փնտռէ, ինչո՞ւ այդչափ կը թղթատէ մտածեցի, եւ եղբորս վրայ մտահոգ նայուածք մը նետեցի:

Տիգրանը հանդարտ կ'երեւէր: Ան տեսաւ նայուածքս, եւ աչքով

- Հանգի՛ստ կեցիր պատասխանեց ...

Տան մէջ երեքը եղբայրս էր եւ գաղթելու գաղափարը յղացողը ու գրեթէ ամէն ինչի ետեւէն վազող, կարգադրողը ի՞նչ եղած էր: Ես միայն յարգած ու կրցածիս չափ որոշումները գործի դնելուն մէջ օգնած էի իրեն:

Զիչ վերջ Մեսքիթան առաջին աչքէ անցուցած անցագրին մէջ առանց կնիք դնելու, գոցեց եւ սեղանին մէկ անկիւնը գետեղեց:

Յետոյ երկրորդ անցագիրը ձեռք առաւ, եւ նոյն ձեւով թղթատելէ ետք, առաջինին քով պահ դրաւ:

Պաշտօնեային մեր երկու անցագրերուն մէջ կնիք չկոխելը, վստահաբար լաւ նշան չէր կրնար ըլլալ, սակայն եղբայրս ու ես գիտնալով թէ մեր թուղթերը կարգին էին եւ որեւէ հարցումի կրնայինք գոհացուցիչ բացատրութիւն տալ, համբերութեամբ սպասեցինք...

Վերջին անցագիրը դեռ ձեռքին մէջ, յարաշարժ աչքերով մարդը յանկարծ գլուխը բացասական շարժեց, եւ փորթուկալերէնով ֆիատոր բառը քանի մը անգամներ կրկնեց:

Զիսկցանք ըսածը:

Ի՞նչ էր ֆիատորը եւ ի՞նչ էր քննիչին ուզածը ...: Դժուար էր հասկնալ... ան մեզի անհասկնալի շատ բաներ կը գործածէր խօսակցութեան մէջ:

- Ֆիատորը ի՞նչ ըսել է,- կամացուկ հարցուցի Տիգրանին, գիտնալով սակայն, թէ իր փորթուկալերէնն ալ գիտցածիս միայն հաւասար էր.....

Քննիչը կարծես աշխարհի բոլոր լեզուները գիտնար, եւ պատրաստ ըլլար մեզի հետ մեր հասկցած լեզուով խօսելու,

- Դուք ի՞նչ լեզուով կը նախընտրէք խօսիլ,- հարցուց

Վայրկեան մը փորձուեցայ «հայերէն» ըսել, բայց խորհելով որ կասկածոտ քննիչը կրնար կացութիւնը դժուարացնել,

- Անգլերէն,- պատասխանեցի:

Քննիչը սկսաւ հիմա անգլերէնով խօսիլ, եւ գէշ-աղէկ հասկցուց, որ չէինք կրնար Նաւէն իջնել, որովհետեւ երկիրը մտնելու արտօնութիւն չունէինք:

Զիսկացանք: Թիւրիմացութիւն, կամ կատակ կարծեցինք մեր լսածը եւ

- Բայց ինչպէ՞ս.... մենք վիզաներ ունինք,- բողոքեցինք մարդուն:

Քննիչը չպատասխանեց: Բացաւ սեղանին վրայի անցագրերէն առաջինը,

եւ մեր մուտքի վիզային թուականը ցոյց տուաւ մեզի:

Երկինքը իր ամբողջ ծանրութեամբ ինկաւ ու փշուրներու վերածուեցաւ մեր գլխուն վրայ:

Անցագրին մէջ մեր Պրագիլ մուտքի վիզային ժամկետը անցած էր:

Անհաւատալի էր եւ հարուածն ալ չափազանց զօրաւոր:

-Ինչպէ՞ս կրնար այդպէս բան պատահած ըլլալ...:

Սակայն վայրկեան մը ետք երբ սթափեցանք, առարկեցինք, որ մեր Նաւ մտած օրը վիզաները ի գօրու էին, եւ եթէ Ճենովայի մէջ Նաւու ընկերութիւնն ալ ընդունած էր մեզ Պրագիլ փոխադրել, այդպէս ըրած էր որովհետեւ մեր վիզաները վաւերական էին....:

Բայց քննիչը համաձայն չեղաւ մեր ըսածին:

- Ճենովայի մէջ ձեր Նաւ մտած օրը, վիզաները կրնան ի գօրու եղած ըլլալ, բայց Պրագիլ հասնելէ առաջ, ձեր մուտքի ժամկետը ծովուն վրայ արդէն չորս օրով անցած է,-առարկեց քննիչը եւ ձեռքի անցագրի բաց էջին մէջ, մեր Պրագիլ մուտքի վիզային թուականը ցոյց տուաւ:

Քննիչը պահ մը իր հաստ ապակիներով ակնոցներուն ետեւէն մեր դէմքը դիտեց, բայց իր որոշումին վրայ անդդուելի մնաց...

Սակայն անկարելի բան էր պատահածը...

Մենք հասած էինք մեր «նոր տան» դրան առջեւ, բայց անկէ ներս մուտքը կառավարական այս պաշտօնեան կ'արգիլէր մեզի:

Շար. յաջորդ թիւով



Մշակութային Արձագանգ

Նոր հրատարակություններ

Պատրաստեց ԳԵՈՐԳ ՆԱԹԱԼԻ (ԵԱԶԸՃԵԱՆ)

– Բիդատաս Ալեքսանտրոս, «Ազգ եւ ազգային փոքրամասնություններ – Հայոց ցեղասպանության ուսումնասիրություն», Աթենք, 2022 (հայ ժողովուրդի համառոտ պատմությունը, Հայոց ցեղասպանության նախորդած շրջանը եւ Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման ու դատապարտման գործընթացը) (յունարեն):

– Խոսրով Եպս. Անճեւացի, «Մեկնություն պատարագի աղօթքներուն», աշխարհաբարի վերածեց Չարեհ արք. Ազնաւորեան, յառաջաբանը՝ Շահան արք. Սարգիսեանի, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան տպարան, Անթիպատ-Լիբանան, 2021, 144 էջ:

– Հայունի Մեսրոպ (Հայր Մեսրոպ վրդ. Թովմալեան), «Վերափոխեալ արքայամօր ներբողագիրը՝ սուրբ Ներսէս Լամբրոնացի (1153-1198)», հրատարակութիւն «Մեսրոպ Մաշտոց» մատենաշարի թիւ 16, Այնճար, 2021 (Ներսէս արք. Լամբրոնացիի կեանքը եւ անոր աստուածաբանական վաստակի ներկայացումն ու գնահատումը): Լոյս տեսած է Սարգիս Ժ. Գզկընեանի մեկենասութեամբ:

– Շառոյեան Լեւոն, «Դեգերումներ հայ գիրի եւ պատմութեան գետեգրին», Գ. հատոր, տպարան «Ոսկետառ», Հայէպ, 2022, 320 էջ (գրական եւ պատմական քննադատական հրապարակումներ, պատկերազարդ): Լոյս տեսած է «Ոսկետառ» տպարանի հոգաձուլութեամբ:

– Շառոյեան Լեւոն, «Գրականաշունչ պտոյտ այբուբենի տառերուն հետ», նախաբանը՝ Արմենակ Եղիայեանի, հրատարակիչ՝ Ամերիկայի հայ ակադեմիայի գրական ընկերակցութիւն, Հայէպ, փետրուար 2022, 156 էջ (արեւմտահայերէնի ուղղագրական կանոններ, բառագիտութիւն, կետադրութիւն):

– Շարուրեան Ալպերթ (աշխատասիրեց), «Պետրոս Դուրեանը վաւերագրերում եւ ժամանակակիցների յիշողություններում», «Արմաւ» հրատարակչութիւն, Երեւան, 2021:

– Պետրոսեան Աշոտ, «Բաշքենդ-Արծուաշէն», Գ. գիրք, «ՎՄԿ-փրինթ» հրատարակչութիւն, Երեւան, փետրուար 2022, 532 էջ + 24 էջ գումարաւոր եւ սեւ-ճերմակ լուսանկարներու ներդիր (14,5 x 20,2 սմ.): Գիրքը տպագրուած է Հայր Աթոնաս վրդ. Մովսիսեանի օրհնութեամբ եւ բազմակողմանի օժանդակութեամբ՝ ուրիշ քանի մը հայորդիներու օժանդակութեամբ (1992-ին գրաւուած-յանձնուած Արծուաշէն գիւղի մշակութային պատմութիւնը՝ բարբառի բառացանկը (գիրքի ծաւալի կէսէն աւելին), բանաւոր եւ նիւթական մշակոյթի տարբեր դրսեւորումները, յուշեր եւ դաշտային աշխատանքներու գրառումներ այս արժեքներուն մասին):

– «Ռոստոմի անտիպ նամակները», կազմող, ծանօթագրող եւ խմբագիր՝ Երուանդ Փամպուլեան, «Վեմ մատենաշար» թիւ 4, Երեւան, փետրուար 2022, 732 էջ:

– Սարգսեան Սուրեն, «Հայաստանն ու Պուշկին անձամբ», անգլերէն թարգմանութիւնը՝ Newmag-ի, Երեւան, փետրուար 2022, 296 էջ (14,5 x 22,3 սմ.) (ՀՀ-ԱՄՆ յարաբերութիւնները 1988-1992 թուականներուն՝ ճորճ Պուշկին ակադի նախագահութեան տարիներուն՝ ամերիկեան գաղտնագրութեան փաստաթուղթերու հիման վրայ):

– Սվազեան Վերժինէ, «Ռուսաստանի հայերի բանաւոր աւանդոյթի նշխարներ (Տոնի Ռոսթով եւ Փեթրիկորսք)», խմբագիր՝ Սարգիս Յարութիւնեան, ռուսերէնի թարգմանիչ՝ Գայիանէ Յարութիւնեան, անգլերէնի թարգմանիչ՝ Տիգրան Ծուլիկեան, ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտութեան եւ ազգագրութեան հիմնարկի հրատարակչութիւն, «Էտիթ փրինթ» տպագրատուն, Երեւան, 2020 [2021], 288 էջ (16,5 x 24 սմ.) (պատմական, ազգագրական եւ բանահիւսական նիւթեր, սկզբնաղբիւրներու ցանկ, բանասացներու եւ անոնց հաղորդած նիւթերու փաստագրական աղիւսակ, լուսանկարներ, ծանօթագրութիւններ, հեղինակին կենսագրութիւնը եւ բանասիրական վաստակը) (հայերէն, ռուսերէն, անգլերէն): Հատորը նուիրուած է Նոր Նախիջեւանի (Տոնի Ռոսթով) հիմնադրման (1779) 240-ամեակին եւ տպագրուած է ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտութեան եւ ազգագրութեան հիմնարկի գիտական խորհուրդին որոշումով:

– Սվազեան Վերժինէ, «Ամերիկահայոց բանաւոր աւանդոյթը ժամանակի հոլովոյթում», խմբագիր՝ Սարգիս Յարութիւնեան, անգլերէնի թարգմանիչ՝ Տիգրան Ծուլիկեան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտութիւն» հրատարակչութիւն, «Էտիթ փրինթ» տպագրատուն, Երեւան, 2021 [2022], 906 էջ (21 x 29,9 սմ.) (պատմական, ազգագրական եւ բանահիւսական նիւթեր, սկզբնաղբիւրներու ցանկ, բանասացներու եւ անոնց հաղորդած նիւթերու փաստագրական աղիւսակ, բանասացներու լուսանկարները, ծանօթագրութիւններ, Ա. Մ. Ն.ի մէջ հայոց տեղաբաշխման քարտէս, հեղինակին կենսագրութիւնը եւ բանասիրական վաստակը, ամերիկահայոց շրջանին մէջ տարածուած ժողովրդային երգերու կատարումներով խտասանիկ) («Պատմա-բանագիտական ուսումնասիրութիւն»ը՝ հայերէն եւ անգլերէն): Տպագրուած է ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտութեան եւ ազգագրութեան հիմնարկի գիտական խորհուրդին որոշումով՝ խումբ մը ամերիկահայոց մեկենասութեամբ:

– Վարդանեան Վահագն, «Ազգային ինքնութիւն, սփիւռք եւ պատկանելիութեան տարածք – Հայկական հեռանկար», հրատարակութիւն «Կոմիտաս» հիմնարկի, Լոստոն, 30 սեպտեմբեր 2021, 266 էջ (15,1 x 22,7 սմ.) (անգլերէն):

– Տէր Մաթոսեան Պետրոս, «Ատանայի սարսափները – Յեղափոխութիւն եւ բռնութիւն 20-րդ դարու սկիզբին», Սթենֆորտի համալսարանի հրատարակչութիւն, Ա. Մ. Ն., 15 մարտ 2022, 360 էջ (15,1 x 22,7 սմ.) (անգլերէն): Հեղինակը գիրքը ձօնած է իր դուստրերուն՝ Զնար եւ Երագ Տէր Մաթոսեաններուն:

– Զոչար Վահան, «Յիսուսի անձեռակերտ պատկերը հայոց Աբգար թագաւորի դաստառակին», խմբագիր, անձնանուններու եւ տեղանուններու ցանկերու կազմող՝ Գեորգ Եազըճեան, հրատարակութեան պատրաստեց Սերկէյ Մանուէլեան, հեղինակային հրատարակութիւն, Երեւան, 2021 [փետրուար 2022], 136 էջ (17,2 x 24 սմ.) (Զրիստոսի ու Եղեսիոյ Աբգար Ե. թագաւորի փոխանակած նամակները, Տիրոջ Աբգարին դրկած դաստառակին պատմութիւնը, դաստառակին առնչուած զանազան հարցեր, գումարաւոր եւ սեւ-ճերմակ բազմաթիւ լուսանկարներ, ռուսերէն եւ անգլերէն ամփոփումներ): Հրատարակութեան մեկենասն է Ռուբէն Բաբասեանը: Հատորը նուիրուած է վաստակաշատ մանկավարժ Սամսոն Աթանեսեանի յիշատակին:

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Որ Ապրեմ Երկար

Շնորհակալ եմ ձեր լաւ խօսքերից. Բարի, բարեսիրտ ձեր մաղթանքներից՝ Որ ապրեմ երկար, որ լինեմ առողջ, Բախտս վայելեմ առողջ ու փառք, Խուսափեմ ցրտից, յուզմունքից, վէճից ՈՒ սրտիս մօտիկ չընդունեմ ոչինչ... Ես համաձայն եմ, բայց, բարեկամներ, Ես ինչպե՞ս մնամ պաղ ու անտարբեր, Ինչպէս անցնեմ ու չտեսնելու տամ Կիսաբաղջ ծերին, մուրացիկ մանկան, Տեսնեմ վտանգը ու չ'տագնապեմ, Տեսնեմ կեղծիքը ու չ'ծառանամ, Տեսնեմ սաղորանքը ու չգայլանամ, Կտրեմ կեանքի հետ կապերս բոլոր, Ի՛նչ է, թէ ապրեմ աւելի երկար: Չուր էք ինձ կարդում խրատ ու յորդոր, Միայն ապրելը քիչ է ինձ համար

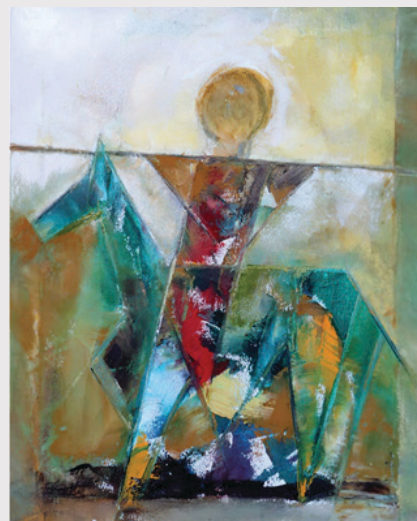
ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

07 2022
ԱՊՐԻԼ

Կրկ Երկ Երբ Զրբ Հնգ Ուրբ Շրբ

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30



ՌՈՒՏՈՆՔ ԽԱՌԱՏԵԱՆ
(1947)
«Կարմիր ասպետը»

Մշակութային Արձագանգ

ՀԲԸՄ- ՀԵԸ Անդրանիկ Մշակութային Միության Առևտրաբաշխականի Նուիրում Ֆիլատակի Երեկոյ



Մշակույթը եղած է հայուն ազգային ինքնությունը պահպանելու ՀԲԸՄ-ՀԵԸ-ի գլխավոր առաքելություններէն մէկը:

Լիբանանի մէջ Հայաստանի հանրապետութեան դեսպանատան բարձր հովանաւորութեամբ, Լիբանանի մէջ Հայաստանի հանրապետութեան դեսպան Վահագն Աթաբեկեանի, հիւպատոս Լեոնարտ Ապաճեանի, դեսպանատան անձնակազմին, ՀԲԸՄ-ի Լիբանանի Շրջանակային Յանձնաժողովի անդամներու, ՀԵԸ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետին եւ անդամներու, մշակութային հոծ հասարակութեան ներկայութեան, Ուրբաթ, 1 Ապրիլ 2022-ի երեկոյեան, ՀԲԸՄ-ՀԵԸ Անդրանիկ Մշակութային Միութեան կազմակերպութեամբ յիշատակի երեկոյ մը տեղի ունեցաւ նուիրում հայ մեծանուն երաժիշտ, երգահան Առևտրաբաշխականի, ՀԲԸՄ-ի Տնփրծեան կեդրոնին մէջ:



Լիբանանի, Հայաստանի, ՀԲԸՄ-ի եւ ՀԵԸ-ի քայլերգներու յոտնկայս ունկնդրութենէն ետք, ՀԵԸ Անդրանիկ Մշակութային Միութեան ատենապետ Շահէ Պապահեքեան բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն, ի մասնաւորի անդրադառնալով հայ մշակոյթի դերակատարութեան: Ապա ան արժեւորեց համաշխարհային եւ հայ մշակոյթի 20-րդ դարու հսկաներէն Առևտրաբաշխականի մարդուն ստեղծագործութիւնները հայ երաժշտութիւնը նոր բարձունքներ հասցնելու ճանապարհին: Շահէ Պապահեքեան դիտել տուաւ, որ «Գորոնա» ժաիրին պատճառով երկամեայ «անդամալուծութենէն» ետք, ՀԵԸ Անդրանիկ Մշակութային Միութիւնը հայ ունկնդիրը պիտի վերսկսի յագեցնել մշակութային զանազան միջոցառումներով:

Դաշնամուրի վրայ Սալբի Թորիկեան կատարեց Առևտրաբաշխականի «Մեղեդի»-ն:

ՀԵԸ Անդրանիկ Մշակութային Միութեան վարչականուհի Թային Ինքնատիոսեան ամփոփ տողերու մէջ ներկայացուց օրուան բանախօս, արուեստագետ, երգահան եւ խմբավար Կարօ Աւետեանը, ապա հրաւիրեց զինք բեմ:

Յարգելի բանախօսը համապարփակ ներկայացուց Առևտրաբաշխականի հայ մարդը, երաժիշտն ու երգահանը, անոր կենսքին զանազան հանգրուանները, տարբեր ոլորտի ստեղծագործութիւնները, հայրենական եւ միջազգային բեմերու վրայ անոր վայելած համբաւն ու վաստակը, հայ մշակոյթին վրայ անոր ձգած աւանդութիւնը, հայ եւ օտար շրջանակներու գնահատականները մեծ արուեստագետին:



Սալբի Թորիկեան դաշնամուրի վրայ կատարեց մեծարեալին «Էլեկիա»-ն: ՀԲԸՄ-ՀԵԸ «Արին» պարախումբի մենապարուհի Կայել Ալ Սուէյտի մենապարով հմայեց ներկաները:

Ներկաները հաճոյքով հետեւեցան վարչութեան պատրաստած տեսաների: Ապա, Սուզաննա Պալասանեան (ջութակ), Նայիրի Ղազարեան (թաւ ջութակ), Սիրվարդ Պոյաճեան (դաշնամուր) լարային երրեակը հատուածներ ներկայացուց Առևտրաբաշխականի «Թրիօ», «Վոքալիզ» ստեղծագործութիւններէն, ինչպէս նաեւ Վաղարշապատի պարը՝ Կարօ Աւետեանի մշակումով:

Ներկաներուն բռնն ծափահարութիւններուն ընդառաջելով, լարային երրեակը կատարեց «Ազգ Փառապանծ»ը:

Հանդիսութեան աւարտին Թային Ինքնատիոսեան հերթաբար հրաւիրեց Լիբանանի մէջ Հայաստանի հանրապետութեան դեսպան Վահագն Աթաբեկեանը, ՀԵԸ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Վիգէն



Չերչեանը եւ ՀԵԸ Անդրանիկ Մշակութային Միութեան ատենապետ Շահէ Պապահեքեանը յուշանուէրով մը պատուելու օրուան բանախօս, արուեստագետ, երաժիշտ Կարօ Աւետեանը:

Սրտանց կը շնորհաւորենք ՀԵԸ Անդրանիկ Մշակութային Միութեան վարչութիւնը Լիբանանի ընկերային-տնտեսական ծանր այս օրերուն, հանրութեան մտահոգութիւնները մշակոյթի ճանապարհով փարատելու գնահատելի երեկոյին առիթով:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ



ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԵՋ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՍԱԴՈՐ ԹԱՓՈՐ

Կիրակի, 10 Ապրիլ 2022-ին, ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ տօնին առիթով, Անթիլիասի Մայրավանքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

պիտի պատարագէ
ԳԵՐՇ. Տ. ՇԱՀԱՆ ԱՐԶ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 08:30

Սկիզբ Ս. Պատարագի ժամը 10:30

Մանուկներու Թափօր ժամը 11:00

Ծաղկազարդի տօնին առիթով, Մայրավանքի շրջափակին մէջ հաւաքուած հայ մանուկներուն ու պատանիներուն իր Հայրական խօսքը պիտի ուղղէ եւ ապա զիրենք պիտի ընդունի Վեհափառ Հայրապետը:

ԴՈՆԲԱՑԵՔԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

Նոյն օրը կէսօրէ ետք ժամը 04:00-ին, տեղի պիտի ունենայ ԴՈՆԲԱՑԵՔԻ արարողութիւն,

նախագահութեամբ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

պիտի քարոզէ
ԳԵՐՇ. Տ. ՇԱՀԱՆ ԱՐԶ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Կը հրաւիրենք մեր ժողովուրդի զաւակները մասնակցելու առաւօտեան մատուցուելիք Ս. եւ Անմահ Պատարագին, մանուկներու թափօրին եւ յետմիջօրէի Դռնբացքի արարողութեան, լեցուելու համար Զրիստոսի գալստեան խորհուրդով:

ԴԻԿԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ